

[Indenrigsministeren]

henvist – eller, som det siges i sygehusproget, visiteret – til det rigtige behandlingssted.

Jeg vil altså tage afstand fra den sidste del af spørgsmålet, hvorefter en patientvenlig sygehuspolitik udelukkende eller overvejende skulle være at lægge hovedvægten på mindre, lokale sygehuse.

Jeg vil godt for en ordens skyld erindre om, at det ifølge sygehusloven er overladt til amtskommunerne at drive sygehusvæsenet i dette land, dog inden for de rammer, som lægges i lovgivningen og i andre forskrifter. De centrale sundhedsmyndigheder, indenrigsministeriet og sundhedsstyrelsen, har nogle mere overordnede opgaver med hensyn til planlægningen af sygehusvæsenet, udsendelse af vejledende retningslinjer o. lign. I den forbindelse må naturligvis også de ressourcemæssige hensyn indgå i overvejelserne, også på centralt hold. Og så har sundhedsstyrelsen som særlig opgave at give lægefaglig rådgivning til amtskommunerne.

Samspillet imellem de centrale og lokale sygehusmyndigheder reguleres i vidt omfang gennem det planlægningssystem, der ifølge sygehusloven er opbygget for sygehusvæsenet.

Det skal altså understreges, at ansvaret for sygehusvæsenet ifølge lovgivningen er placeret hos amtsrådene, der også er de nærmeste til at varetage de lokale interesser. Sygehuspolitikken kommer derfor til udtryk dels gennem amtsrådenes vedtagelser, dels gennem en vekselvirkning imellem amtsrådene og indenrigsministeriet og sundhedsstyrelsen som godkendende og vejledende myndigheder.

Inden jeg går nærmere ind i en redegørelse for de synspunkter, jeg her indledningsvis har skitseret, vil jeg give en kort oversigt over strukturen og størrelsesforholdene i det danske sygehusvæsen, for det er altid godt at have rede på, hvilke faktiske forhold vi taler om. Sygehusvæsenets størrelse og struktur i dag er jo også meget afgørende for de beslutninger, der skal træffes om sygehusvæsenet i fremtiden.

Først vil jeg skitsere, hvilke typer af sygehuse der findes i det danske sygehusvæsen i dag. Med udgangspunkt i sygehusenes størrelser og opgaver deles de i sygehuse med mindst 3 kliniske afdelinger med mindst 800 senge, sygehuse med mindst 3 kliniske afdelinger, men under 800 senge, de såkaldte del-

te sygehuse, som er opdelt på kirurgiske og medicinske afdelinger, de blandede sygehuse, som ikke er opdelt i specialafdelinger, de somatiske specialsygehuse og de psykiatriske specialsygehuse.

De mindre sygehuse, som forespørgslen koncentrerer sig om, har man i grupperne delte sygehuse og blandede sygehuse.

Først om de blandede sygehuse. I nogle amtskommuner findes der blandede sygehuse. De er små egnessygehuse, typisk med 75–100 sengepladser, sygehuse, som ikke er opdelt på specialer, og som er ledet af en kirurgisk overlæge. Sygehuset har oftest en stab af 1–2 ikke-specialuddannede sygehuslæger og 2–4 reservelæger. Disse sygehuses opgaver har traditionelt været koncentreret om den kirurgiske behandling, men de modtager også patienter til medicinsk behandling, og for at varetage denne opgave modtager sygehuse normalt speciallægebistand på konsulentbasis fra et andet sygehus i amtskommunen inden for specialiet intern medicin. Konsulentbistand på andre områder, inden for andre lægelige specialer, ydes på samme måde. Nogle af sygehuse i denne gruppe er desuden særegne derved, at de betjener øsamfund.

De delte sygehuse har typisk 100–150 senge med en kirurgisk og en medicinsk afdeling. Derudover har de en vekslende grad af udbygning af røntgen- og narkosefunktioner, oftest under ledelse af en overlæge for hver af disse funktioner.

I gruppen af store og større sygehuse med mindst 3 kliniske afdelinger finder vi central-sygehuse og landsdelssygehuse. Gruppen rummer de sygehuse, der varetager sygehusfunktionen i en amtskommune. Et hovedsygehus er det sygehus, der er udpeget i amtskommunens sygehusplan til at skulle rumme alle de kategorier af specialer og ekspertområder, som normalt bør forefindes i en amtskommune. Disse sygehuse har typisk 300–500 sengepladser. De meget store sygehuse er ikke det karakteristiske, det er derimod sygehuse med 300–500 sengepladser. De varetager specialer for hele amtskommunen, men er samtidig lokalsygehus for byområdet med opland.

Dertil kommer de store, fuldt udbyggede, specialiserede sygehuse i enkelte større byer. Ud over almindelige sygehusfunktioner varetager de også sygehusfunktioner, som kun